

CHƯƠNG II: ĐƯỜNG TRÒN

Họ tên: ..... Lớp: 9A1/9A2 ..... Ngày: .... / ... / 20....

BÀI 1. XÁC ĐỊNH ĐƯỜNG TRÒN, TÍNH CHẤT ĐỐI XỨNG CỦA ĐƯỜNG TRÒN

I. Tóm tắt lý thuyết

1. Đường tròn

Định nghĩa: Tập hợp các điểm cách điểm O cố định một khoảng bằng R không đổi ($R > 0$) là đường tròn tâm O có bán kính R, kí hiệu: $(O; R)$

2. Vị trí tương đối của điểm M và đường tròn $(O; R)$

Vị trí tương đối	Hệ thức
M nằm trên đường tròn (O)	$OM = R$
M nằm trong đường tròn (O)	$OM < R$
M nằm ngoài đường tròn (O)	$OM > R$

3. Cách xác định 1 đường tròn

- Qua 3 điểm không thẳng hàng, ta vẽ được 1 và chỉ 1 đường tròn
- Biết tâm và bán kính
- Biết 1 đoạn thẳng là đường kính
- Đặc biệt: Nếu tam giác ABC vuông thì tâm đường tròn ngoại tiếp là trung điểm của cạnh huyền

4. Đường tròn ngoại tiếp tam giác

- Đường tròn đi qua 3 đỉnh của một tam giác gọi là đường tròn ngoại tiếp tam giác. Tâm của đường tròn ngoại tiếp tam giác là giao điểm của 3 đường trung trực.

5. Tính chất đối xứng của đường tròn

Đường tròn là hình có tâm đối xứng và trục đối xứng

- Tâm đối xứng là tâm của đường tròn
- Trục đối xứng là bất kỳ đường kính nào của đường tròn.

II. Bài tập vận dụng

Bài 2.1. Cho tam giác ABC vuông tại A, đường cao AH. Biết AH = 12cm, HB = 8cm. Tính bán kính đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC.

Bài 2.2. Cho tứ giác ABCD có $C + D = 90^\circ$. Gọi M, N, P, Q lần lượt là trung điểm của AB, BD, DC, CA. Chứng minh rằng bốn điểm M, N, P, Q cùng nằm trên 1 đường tròn

Bài 2.3: Cho hình thoi ABCD, đường trung trực của cạnh AB cắt BD tại E và AC tại F. Chứng minh rằng E và F lần lượt là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC và ABD.

Bài 2.4: Cho $\triangle ABC$ nội tiếp đường tròn tâm O, đường kính AD, gọi H là giao điểm của hai đường cao BE và CF của $\triangle ABC$.

- Chứng minh rằng tứ giác BHCD là hình bình hành
- Gọi I là trung điểm của BC, chứng minh rằng $AH = 2OI$
- Gọi G là trọng tâm của $\triangle ABC$, chứng minh rằng G cũng là trọng tâm của $\triangle AHD$

Bài 2.5: Cho tam giác đều ABC cạnh bằng a, các đường cao BM, CN. Gọi O là trung điểm của BC

- Chứng minh rằng B, C, M, N cùng thuộc đường tròn (O)
- Gọi G là giao điểm của BM và CN. Chứng minh điểm G nằm trong, điểm A nằm ngoài đối với đường tròn đường kính BC.

III. Bài tập bổ sung

Bài 3.1: Cho đường tròn (O), đường kính $AD = 2R$. Vẽ cung tròn tâm D bán kính R, cung này cắt (O) ở B và C.

- Tứ giác OBDC là hình gì? Vì sao?
- Tính số đo các góc CBD , CBO , OBA .
- Chứng minh tam giác ABC là tam giác đều.

BÀI 2. ĐƯỜNG KÍNH VÀ DÂY CỦA ĐƯỜNG TRÒN

I. Tóm tắt lý thuyết

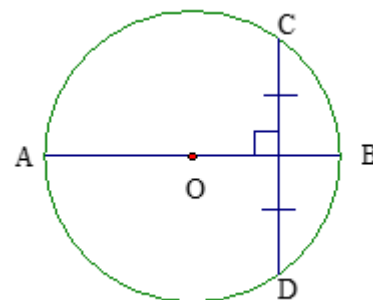
1. So sánh độ dài của đường kính và dây

- Trong các dây của đường tròn, dây lớn nhất là đường kính

2. Quan hệ vuông góc giữa đường kính và dây

- Trong một đường tròn đường kính vuông góc với một dây thì đi qua trung điểm của dây ấy

- Trong một đường tròn, đường kính đi qua trung điểm của một dây không đi qua tâm thì vuông góc với dây ấy.

II. Bài tập vận dụng

Bài 2.1. Cho đường tròn tâm O, hai dây AB và CD vuông góc với nhau ở M. Biết $AB = 18\text{cm}$, $CD = 14\text{cm}$, $MC = 4\text{cm}$. Hãy tính khoảng cách từ tâm O đến mỗi dây AB và CD.

Bài 2.2. Cho đường tròn tâm O bán kính 3cm và hai dây AB và AC. Cho biết $AB = 5\text{cm}$ $AC = 2\text{cm}$, hãy tính khoảng cách từ O đến mỗi dây

Bài 2.3: Cho nửa đường tròn (O), đường kính AB và một dây cung CD. Kẻ AE và BF vuông góc với CD lần lượt tại E và F. Chứng minh:

a) $CE = DF$

b) E và F đều ở ngoài (O)

Bài 2.4: Cho nửa đường tròn (O), đường kính AB. Kẻ hai dây AC và BD song song. Chứng minh $AC = BD$

III. Bài tập bổ sung

Bài 3.1: Cho đường tròn (O; R) đường kính AB. Gọi M là điểm nằm giữa A và B, qua điểm M vẽ dây CD vuông góc với AB. Lấy điểm E đối xứng với A qua M

a. Tứ giác ACED là hình gì ? Vì sao ?

b. Giả sử $R = 6,5\text{cm}$ và $MA = 4\text{cm}$. Tính CD

c. Gọi H và K lần lượt là hình chiếu của M trên CA và CB, CMR: $MH.MK = \frac{MC^3}{2R}$

Bài 3.2: Cho đường tròn (O), đường kính AD = R. Vẽ cung tròn tâm D bán kính R cắt (O) ở B và C

a. Tứ giác OBDC là gì ? vì sao ?

b. Tính số đo các góc $\widehat{CBD}, \widehat{CBO}, \widehat{OBA}$

c. Chứng minh rằng tam giác ABC là tam giác đều

BÀI TẬP VỀ NHÀ

Bài 1. Cho tam giác ABC cân tại A, đường cao AH = 2 cm, BC = 8 cm. Đường vuông góc với AC tại C cắt đường thẳng AH ở D.

- a) Chứng minh các điểm B, C cùng thuộc đường tròn đường kính AD.
- b) Tính độ dài đoạn thẳng AD

Bài 2: Cho tam giác nhọn ABC. Vẽ đường tròn (O) có đường kính BC, cắt các cạnh AB, AC theo thứ tự tại D, E.

- a) Chứng minh $CD \perp AB$ và $BE \perp AC$.
- b) Gọi K là giao điểm của BE và CD. Chứng minh $AK \perp BC$.

Bài 3. Cho đường tròn (O) bán kính $OA = 11\text{cm}$. Điểm M thuộc bán kính AO và cách O khoảng 7cm. Qua M kẻ dây CD có độ dài 18cm. Tính độ dài các đoạn thẳng MC và MD

Bài 4. Cho đường tròn (O) đường kính AB = 13cm, dây CD có độ dài 12cm vuông góc với AB tại H

- a) Tính độ dài các đoạn thẳng HA, HB
- b) Gọi M, N lần lượt là hình chiếu của H trên AC, BC. Tính diện tích tứ giác CMHN

---- Hết ----